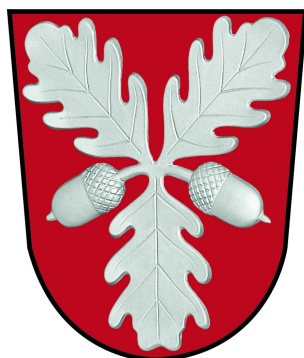

Tammelan kunnassa sijaitsevan
Saaren-Kaukolan
kyläsuunnitelma 2002

Tammelan kunnassa sijaitsevan

Saaren-Kaukolan kyläsuunnitelma 2002

27.6.02

Sisällys	sivu
1. Johdanto	2
Suunnitelman tarve	2
Suunnitelman laadintavaiheet	2
Tekijät	2
2. Kylän sijainti ja historiikki	3
3. Kylän nykytila	4
Väestö ja asuminen	4
Elinkeinot	4
Palvelut	5
Yhdyskuntatekniikka	5
Ympäristö	6
Yhdistys- ja yhteistoiminta	6
4. Kylän tulevaisuuden vaihtoehdot	7
Kylän nelikenttä	7
Kylä tulevaisuudessa	7
5. Kylän kehittämistavoitteet	7
6. Toimenpiteet	8
Uusien asukkaiden hankinta	9
Palveluasiat	9
Tieasiat	9
Tietoliikenneyhteydet	9
Vesi- ja viemäriasiat	9
Ympäristöasiat	9
Yhdistys- ja yhteistoiminta	9
7. Kyläsuunnitelman seuranta ja päivitys	10
8. Toimenpiteiden toteutumisen seuranta	10
9. Yhteystiedot	

Saaren-Kaukolan kylätoimikunta on tehnyt kyläsuunnitelman yhteistyössä Tammelan kylä- ja maaseutu-elinkeino-ohjelman ja Bircaterra ky:n kanssa. Työskentelyä on ohjannut yhteisövalmentaja Eija Lahtinen ja hanketta on rahoittaneet Hämeen TE-keskus ja Tammelan kunta.

1. Johdanto

Suunnitelman tarve

Kyläsuunnitelmaa tarvitaan ohjaamaan kylän tulevaa kehittämistä. Kyläsuunnittelutyön aikana kyläläiset ovat kokoontuneet yhdessä pohtimaan kylän asioita ja kehittämismahdollisuuksia. Kyläkokouksissa ja suunnittelutilaisuuksissa käydyt keskustelut ja kyläläisiltä saadut tiedot kyläkyselyn avulla ovat kyläsuunnittelutyön tärkein osa, koska osallistumalla suunnittelutyöhön kyläläiset voivat sitoutua toimenpiteiden toteutukseen. Kyläsuunnitelma on kyläläisten yhteinen julkilausuma oman kylän tulevasta kehittämisestä. Kyläsuunnitelman avulla kylä voi neuvotella kunnan ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toimenpiteiden toteuttamisesta.

Kylän ulkopuolista rahoitusapua haettaessa kyläsuunnitelma välittää rahoittajille tiedon kyläläisten yhteisestä kehittämistahdosta ja sitoutumisesta kyläsuunnitelman toimenpiteiden toteuttamiseen. Monet EU-rahoituskanavat vaativat rahoitushakemuksen liitteeksi kyläsuunnitelman, joka on tehty kyläläisten yhteistyönä.

Nyt valmistunut kyläsuunnitelma on suunnittelutyöhön osallistuneiden kyläläisten yhteinen näkemys kylän kehittämisestä. Tarkoitus on vuosittain seurata ja päivittää kyläsuunnitelmaa, joten kaikki kyläläiset voivat jatkossa olla mukana päivittämässä kyläsuunnitelmaa omilla näkemyksillään ja ideoillaan sekä omalla osallistumisellaan toimenpiteiden toteuttamiseen.

Suunnitelman laadintavaiheet

Kyläsuunnitelman teko käynnistyi 17.10.01, jolloin pidettiin Tammelan kylä- ja maaseutuelinkeino-ohjelman järjestämä kylien yhteinen koulutustilaisuus Tammelan kunnantalolla. Joulukuun alussa tehtiin kyläkysely jakamalla yksi kyselylomake kylän jokaiseen talouteen. Lomakkeita jaettiin 121 kappaletta ja niitä palautettiin 21 kappaletta (17%). Yhteenvedon lomakkeiden tiedoista teki Eija Lahtinen, joka esitteli tiedot 9.1.02 pidetyssä kyläkokouksessa, johon osallistui 21 henkilöä. Kokoukseen oli kutsuttu kyläläisten lisäksi mukaan eri yhdistysten ja yritysten edustajia. Toinen kyläkokous pidettiin 16.1.02 Eija Lahtisen vetämänä. Kokoukseen osallistui 18 henkilöä.

Kyläkokouksista on tiedotettu kyläkyselyn saatekirjeellä ja Tammelan kylä- ja maaseutuelinkeino-ohjelman kylien yhteisellä lehti-ilmoituksella.

Tekijät

Saaren-Kaukolan kyläsuunnittelusta on vastannut kylätoimikunnan kyläsuunnittelutyöryhmä, johon kuuluvat Olli-Pekka Jasu (yhteyshenkilö), Timo Huokuna, Heikki Karvonen, Juha Ojansuu ja Juhani Penttilä. Kyläsuunnittelua on rahoittanut Tammelan kylä- ja maaseutuelinkeino-ohjelma, joka on Hämeen TE-keskuksen ja Tammelan kunnan rahoittama hanke. Hankkeen projektipäällikkönä on toiminut Tammelan kunnan maaseutuasiamies Veli-Matti Pura ja kyläosion asiantuntijana Eija Lahtinen Bircaterra ky:stä.

2. Kylän sijainti ja historiikki

Sijainti

Saaren-Kaukolan kyläalue sijaitsee 8 km päässä Tammelan kirkonkylältä. Kylältä on 15 km Forssaan ja 100 km Helsinkiin.

Saaren kyläalue käsittää Saaren, Kaukolan, Lepistön, Miekon, Palstakulman, Hallankulman ja Mattilankulman alueet. Aiemmin kylät tunnettiin paremmin erillisinä ja asioita sekoitti vielä postiaseman mukaiset nimet kuten Lepistö ja Tammelasaari. Jälkimmäinen postiasema oli Saaren kartanossa ja edellinen entisen kyläkaupan yhteydessä. Nykyisin postitoimipaikkana on naapurikylä Porras. Lisäksi Saaren koulu tunnettiin Kaukolan kouluna ja sitten on vielä Saaren ”lääni”! Ehkä kylätoimikunnan perustamisen myötä alettiin vasta tuntea koko alue Saarena.

Historiikki

Kaukolanharjun näkötorjasta avautuvat maisemat ovat tulleet tunnetuiksi Albert Edelfeltin maalauksista ja ne onkin valittu yhdeksi Suomen kauneimmista maisema-alueista. Moni satunnainen matkailija muistaa Tammelan myös Saaren Kansanpuiston kauniista vehreistä maisemista lukuisine järvineen. Lounais-Hämeen Pirtillekin muistaa moni poikenneensa Kääriäisen Tuijan hämäläisen pitopöydän antimia nauttimaan. Lounais-Hämeen Pirtti itsessään on arvokasta historiaa. Vuonna 1948 valmistunut kotiseututalo edustaa perinteistä hirsirakentamista. Pirttiä ympäröivää Saaren Kansanpuistoa on viimevuosina pyritty kehittämään paremmin kävijöitä palvelevaksi polkuverkostoinen ja nuotiopaikkoineen.

Saaren kartano oli aiemmin alueen merkittävä työllistäjä samoin kuin Kaukolassa toiminut Jaakkolan saha. Saha lopetti toimintansa sotavuosina, mutta vielä parisenkymmentä vuotta sitten oli sahan tiilipiippu pystyssä Pyhäjärven rannalla.

Legendaarinen Ryskeen lava ei ollut mainittava työllistäjä, mutta sen merkitys ihmisten yhdistäjänä lienee suuri. Lukuisat ihmiset ovat sieltä kuuleman mukaan parinsa löytäneet. Lisättäköön yksi legenda Ryskeen lavan historiaan. Lavalla järjestettiin ilmaiset elotanssit 7.9.1965 ja soittajana oli naapurikunnasta Somerolta yhtye ”the Five Yes”. Yhtyeessä laulusolistina oli myöhemmin tunnetuksi tullut Rauli Badding Somerjoki. Pitkätukkaiselle rautalankamusiikkia soittaneelle yhtyeelle heiteltiin kolikkoja ja myöhemmin myös käpyjä. Rahat oli ilmeisesti tarkoitettu parturimaksuihin! (Metsämäki, Mieltinen - Baddingin elämäkerta).

Saaren lääni on ollut käsite jo aikojen alusta. Samoin kuin Saaren läänin maaherrakin. Nyt jo edesmennyt sähköasentaja Eino Hernekallio (s.1918) tuli laajalti tunnetuksi Saaren läänin maaherrana. Eikan muistin mukaan Ali-Huokunan Martti ja Huokunan Pentti sen taisivat keksiä, silloin joskus kun Eikka muutti Koskilasta Saaren lääniin. Saaren lääni maaherroineen oli muuten lääneistä ainoa, joka säilyi muutoksitta vuosituhannen vaihteen lääniuudistuksessa!

Saaren koulu on nyt kaksiohjelmainen koulu. Koulussa käy oppilaita myös Kirkonkylästä ja Riihivalkamasta. Saaren koulu tarjoaa joustoa keskusten ruuhkaisille

kouluille koulunjohtajan Heikki Karvosen kertoman mukaan. Saaren koulu jatkaa Rytkösen perinteitä opetussuunnitelmaltaan liikuntapainoitteisena.

Saaren kylätoimikunta perustettiin kevättalvella 1982 kolmantena Tammelassa. Ensimmäinen voimainkoetus oli Äitienpäiväjuhlien järjestäminen, sittemmin on laadittu kyläsuunnitelmaa, järjestetty tansseja, siivoustalkoita jne. Viimeisimpiä on pukukoppien rakentaminen raivatuille kylän yhteisille uimarannoille.

Saaren kylässä kohtaavat historia ja nykyisyys, luonnonkauniit maisemat ja kulttuurihistoria niin, ettei sitä paikallinen asukas aina edes huomaa. (Lähde: Olli-Pekka Jasun kirjoitus, Kunnasta kuuluu)

3. Kylän nykytila

Kylän nykytilan kuvaus on koottu kyläkyselyn (2001) tiedoista, joita on täydennetty kyläkokouksissa. Kyläkyselyssä kylän nykytila sai asteikolla 1-10 keskiarvoksi 7,1 Eniten annettiin numeroa 7 (8 kpl). Huonoin numero oli 3 ja paras oli 9.

Väestö ja asuminen

Alueella asuu noin 250 ihmistä noin 120 taloudessa. Kyläkyselyssä kyläaluetta pidettiin turvallisena ja ihanteellisena paikkana. Uusia asukkaita kylälle kaivattiin, koska väestön keski-ikä nousee. Koulun säilymisen kannalta uusien lapsiperheiden saaminen kylälle on tärkeitä. Kunnan tonttimaata kylällä ei ole. Tonttitarjonta ja markkinointi tulee saada kuntoon sekä myös muutamien asumattomien talojen saaminen asuinkäyttöön. Uusien tonttikohteiden kartoituksessa tulee huomioida maatalouden toimintaedellytykset, eikä tontteja tule tarjota myyntiin toimivien kotieläintilojen läheisyydestä. Yhteistyötä kunnan kanssa on tärkeitä tonttitarjonnassa ja -markkinoinnissa. Kylien asukashankinta tulee olla mukana myös kunnan kyläohjelmassa.

Elinkeinot

Kyläläisten ammattijakauma on monipuolinen.

Maansiirtokonealan palveluja tarjoavat Marko Ranttila ja Veikko Freese. Auto- ja konekorjaamotoimintaa, metallialan alihankintatoimintaa harjoittaa Matti Freese. Maatalousyhtymä Rekola tarjoaa polttopuita, mökkivuokrausta ja mm traktoriurakointia.

Etmet on CNC-koneistukseen erikoistunut hienomekaniikan alan yritys.

Lounais-Hämeen Pirtti palvelee ruokailijoita ja juhlijoita.

Pitopalveluyritys Nopsajalka järjestää mitä erilaisimpia pitoja.

Kylällä palvelee lisäksi kaksi taksiyrittäjää.

Luontomatkailua tarjoaa Siniretket.

Alkutuotannosta tarjoavat palvelujaan ainakin Jaakko Rajakisto junior perunoineen.

Kyläkyselyssä ehdotettiin tonttimaan tarjoamista yritystoiminnan käyttöön.

Palvelut

Kylällä toimii oma kyläkoulu, jonka oppilaista tosin jonkin verran tulee kyläalueen ulkopuolelta. Omien oppilaiden määrä tulee laskemaan tulevina vuosina. Koulun säilymisen

kannalta on tärkeätä saada kyläalueen omien oppilaiden määrä kasvamaan, jotta koulun säilyttäminen kylällä olisi perusteltua. Kyselyssä koulu sai kiitosta sekä hyvänä kouluna että kokoontumistilana.

Postitoimipaikka on Portaassa ja sitä esitettiin siirrettäväksi joko Lepistöön tai Tammelaan. Postinkulku toimii hyvin. Kyläkokouksessa todettiin, että postiasiansa voi postin kanssa sopia siirrettäväksi muuhun toimipaikkaan tarvittaessa.

Vanhuksille ehdotettiin kyläkyselyssä tukipalveluita, jotka mahdollistaisivat kotona asumisen mahdollisimman pitkään. Vanhuksille tulee tarjota kuljetuspalveluita ja muita kotona asumista tukevia palveluita. Kuljetuspalvelun kehittäminen on tärkeätä. Kyläkokouksessa esitettiin, että kuljetusta kehitettäessä on huomioitava kylän taksien käyttömahdollisuus kuljetusten hoitamisessa. Tutut taksikuljettajat luovat turvallisuutta kuljetuspalveluun.

Julkiset linja-autoyhteydet ovat kehnot. Linja-auto kulkee Forssaan muutaman kerran päivittäin. Lukiolaisten ja ammattioppilaitosten opiskelijoiden kulkeminen kouluihin on hankalaa, koska he joutuvat hoitamaan itse kulkemisensa eivätkä linja-autoyhteydet sovi yhteen koulujen alkamisen kanssa.

Kylällä toimii korjaamo, kaksi kylätaksia, pitopalveluyrittäjä, Lounais-Hämeen Pirtti ja kirjastoauto käy kylällä. Harrastusmahdollisuudet ovat hyvät. Hiihto-, kävely- ja lenkkeilymahdollisuudet ovat hyvät. Kyläkyselyssä toivottiin Saaren koulun ympärille pientä valaistua pururataa ja uimaranta toivottiin pidettävän siistinä. Koirille ehdotettiin omaa uima- ja kahluurantaa esim. Kaukolan kylälle Pajalammelle tai Pyhäjärvelle. Kuivajärvellä Saaren kansanpuistossa on jo koirien uimaranta.

Yhdyskuntatekniikka

Kylän päätiät sekä Kaukolan että Portaansuuntaan ovat vaarallisia etenkin jalankulkijoille ja pyöräilijöille. Kaukolantie kunto on heikko ja tie tulee peruskunnostaa. Tiellä kulkee päivittäin isoja sora- ja tukkirekkoja ja syksyin juurikasrekkoja. Tie tulee parantaa Kaukolan Rekolasta valtatie 2:lle. Tielle esitettiin kyläkyselyssä nopeus- ja painorajoituksia. Kyläkokouksessa toivottiin kunnan kannanottoa tielausuntoon ja muita toimenpiteitä, jotta kylän tieasiat saataisiin tasa-arvoiseen asemaan muihin kyliin nähden.

Portaantielle on liikenneturvallisuuden parantamiseksi saatava kevyen liikenteen väylä sekä Saaresta Portaaseen että kansanpuistosta Tammelan kirkonkylälle. Tievalaistusta esitettiin kyläkauppa Hilimarin risteykseen ja kyläkoululle.

Jätehuolto pelaa hyvin. Koululla on hyötyjätepiste kaikkien kyläläisten käytettävissä ja ongelma- ja rautaromukeräys järjestetään vuosittain.

Vesihuolto toimii hyvin suurella osalla kyläaluetta. Verkostoa tulee laajentaa vielä verkoston ulkopuolella oleville alueille. Tulevina vuosina on myös kehitettävä jätevesiasioita, kun jätevesiasiat tulevat tiukkenemaan noin kymmenen vuoden sisällä.

Kyläkyselyssä esitettiin veneille kunnan laituripaikkoja Kuivajärvellä ja Pyhäjärvellä. Pitkin rantoja olevat veneet tulisi saada laitureihin.

Ympäristö

Kylän maisemat ja ulkoilumaastot ovat Tammelan parhaimpia. Maisema ja luonto ovat ainutlaatuisia. Kyläalueella on Saaren kansanpuisto ja Kaukolan näkötorni. Luontoreitistöt tulee pitää siistinä kunnan toimesta. Osa luontoreiteistä kulkee luvatta yksityisten maanomistajien mailla. Rantamaisemia ehdotettiin kyläkyselyssä avattavaksi raivaamalla rantapusikoita ja tienvarret tulisi puhdistaa roskista pari kertaa vuodessa. Kylällä on yhteisiä ranta- ja maa-alueita, joiden hoitoa ja käyttöä tulee huolella miettiä. Yhteisten ranta-alueiden puustoa on harvennettu. Kyläkokouksessa mietittiin yhteisten alueiden käytön suunnittelua maisemahoitosuunnitelman avulla, jossa voitaisiin myös määrittellä uuden asutuksen sijaintipaikkoja.

Pyhäjärvi ja lammet kaipaavat kunnostusta ja hoitoa. Pajalampea on jo kunnostettu. Pyhäjärven tila on huolestuttava. Myös lietelantaloiden karpäshaitat huolestuttivat kyläkyselyssä.

Alueen merkittävimmille järville on perustettu suojeluyhdistyksiä.

Yhdistys- ja yhteistoiminta

Kyläkyselyssä ilmeni halukkuutta osallistua kyläalueen yhteisten asioiden hoitoon. Vapaaehtoisia toimijoita lupautui hoitamaan kylätoimikunnan asioita, talkootöitä ja asioiden ajamista yhdessä päättäjien kanssa. Lisäksi oli halukkuutta myydä tonttimaata ja osallistua yhteisiin tapahtumiin.

Kylällä on yhteistyöhön kykeneviä ihmisiä. Toiveita oli laajemmasta osallistumisesta yhteisten asioiden hoitamiseen. Kyläkyselyssä ehdotettiin myös kokousaikojen sovittamista kesäasukkaiden tarpeiden mukaan (ainakin joidenkin kokousten). Tiedottamista kaivattiin lisää ja myös kesäasukkaille.

Yhteisten alueiden järkevää käyttöä pidettiin erittäin tärkeänä. Yhteiset alueet ovat kyläalueen voimavara, joka on etenkin tulevaisuudessa tärkeä asia, kun kylän uusien asukkaiden tonttimarkkinointi käynnistyy.

4. Kylän tulevaisuuden vaihtoehdot

Kylän nelikenttä

Kylän nelikenttään on koottu kyläkyselyssä kyläläisten esittämiä asioita (liite). Nelikenttää on täydennetty kyläkokouksissa. Nelikentässä tarkastellaan kylän sisäisiä heikkouksia ja vahvuuksia sekä kylän ulkoisia uhkia ja mahdollisuuksia. Näiden avulla on lähdetty kuvittelemaan tulevaisuuden kylää ja on valittu kylän tärkeimmät kehittämistä tarvitsevat ongelmat ja niistä johdetut tavoitteet.

Kylä tulevaisuudessa

Jos Saaren ja Kaukolan kyläalueen asiat kehittyvät asukkaiden toivomalla tavalla, niin tulevaisuuden kyläalue voisi olla seuraavanlainen:

Tulevaisuudessa Saaren ja Kaukolan kyläalue on turvallinen, elävä ja asuttu paikka. Kyläalueen väki tuntee toisensa ja lapsiperheet ja vanheneva väestö ovat toistensa tukena ja

apuna. Asutus on maaseutumaisen väljää. Uusia asukkaita on tullut kylälle ja heidän myötäan uusia taloja. Kylän väestömäärä on kasvussa ja uudet lapsiperheet pitävät kyläkoulun hengissä. Asumisessa painottuvat luonto ja luonnon virkistyskäyttö.

Kylälle on syntynyt uusia työpaikkoja. Vireä kauppa ja koulu toimivat. Julkiset liikenneyhteydet pelaavat. Kylän tiestö on kunnossa ja liikenneturvallisuus on parantunut. Turvallinen kävely ja pyöräily ovat mahdollista kyläalueella.

Kyläalueen luontoa ja maisemaa on vaalittu. Pyhäjärvi ja lammet ovat uimakelpoisia. Kyläyhteisö on aktiivista ja yhteistyökykyistä.

5. Kylän kehittämistavoitteet

Kylän ongelmat	Kylän tavoitteet
1. Tonttitarjonta -Asuminen -Loma-asuminen -Yritystoiminta	1. Uusien asukkaiden hankinta -Kylän yhteinen tonttikartointi -Vaihtomaat: kunta ja seurakunta -Maisemanhoitosuunnitelma: tonttien paikat
2. Palvelut -Omien oppilaiden väheneminen -Eläkeläisten asiointiliikkuminen -Lukiolaisten ja ammattioppilaitosten opiskelijoiden koulukuljetukset - Kauppapalvelujen puuttuminen	2. Palveluasiat -Koulun säilyttäminen: tonttimarkkinointi -Eläkeläisten palvelut: kuljetus ja tukipalvelut -Lukiolaisten ja ammattioppilaitosten opiskelijoiden koulukuljetukset - Kauppa
3. Kaukolantien heikko kunto ja vaarallisuus -Tien kunnostus -Kevyen liikenteen väylät -Tievalaistukset -Nopeusrajoitukset	3. Tieasiat -Kaukolantien kunnostus -Portaantien kevyen liikenteen väylä -Matkailulliset kevyen liikenteen väylät -Tievalaistus: koulu ja kauppa
4. Vesi- ja viemäriverkoston puutteet -Jätevesimääräykset muuttuvat	4. Vesi- ja viemäriasiat -Jätevesiasian hoitaminen
5. Ympäristön ja vesistöjen hoito -Siisteys -Rantojen pusikot -Vesistöjen puhtaus -Maataloushaitat	5. Ympäristöasiat -Ympäristön siisteyden kohentaminen -Ranta-alueiden osittainen raivaus -Vesistöjen kunnan kohentaminen -Maataloushaitat asutukselle
7. Yhdistys- ja yhteistoiminta -Aktivointi (kesäasukkaat) -Yhteisten alueiden hoito -Kyläohjelmatyö	7. Yhdistys- ja yhteistoiminta -Tiedotuksen kehittäminen -Kotisivut -Maisemanhoitosuunnitelma ohjaamaan yhteisten alueiden käyttöä -Osallistuminen kyläohjelmatyöhön

--	--

6. Toimenpiteet

Tässä on esitetty tulevat toimenpiteet yleispiirteisesti. Jokainen toimenpide vaatii yksityiskohtaisen suunnittelun siinä vaiheessa, kun toimenpiteen käytännön toteuttaminen käynnistyy. Osasta toimenpiteistä voidaan tehdä erillinen hankesuunnitelma joko kylän omana hankkeena tai sitten yhteistyössä esim. toisten kylien kanssa.

Lisäksi jokainen toimenpide vaatii toteutuakseen kyläläisten aktiivista panosta asioiden toteuttamiseksi. Tavoitteena on, että jostakin tietyistä toimenpiteistä kiinnostuneet kyläläiset lähtisivät rohkeasti mukaan kehittämään heille itselleen tärkeitä asioita. Jokaisen kyläläisen pienikin panos on arvokas yhteisten asioiden toteuttamisessa ja entistä paremman Saaren ja Kaukolan kyläalueen rakentamisessa. Toimenpiteiden toteuttamisesta kiinnostuneet kyläläiset voivat ottaa yhteyttä kylätoimikunnan puheenjohtajaan tai sihteeriin, jotka ohjaavat kyläsuunnitelman yleistä eteenpäinvientiä.

Uusien asukkaiden hankinta

Kylää tulee markkinoida niin, että kylälle muuttaa noin pari perhettä vuosittain. Kylän myytävät tonttimaat tulee kartoittaa. Lisäksi tulee kartoittaa mahdollisuutta tehdä maanvaihtoja kunnan ja seurakunnan kanssa tonttitarjonnan varmistamiseksi. Tonttitarjontaa ja -markkinointia kehitetään Tammelan kyläohjelman avulla ja yhteistyössä kunnan ja muiden kylien kanssa. Uuden asutuksen sijoittumista voidaan ohjata tekemällä kyläalueelle maisemanhoitosuunnitelma.

Palveluasiat

Aktiivisella tonttimarkkinoilla turvataan kyläkoulun oppilasmäärän pysyminen riittävän suurena. Eläkeläisten kuljetuspalveluja kehitetään huomioimalla oman kylän taksiyrittäjien tarjoamat kuljetusmahdollisuudet. Eläkeläisille tulee järjestää kotona asumista tukevia palveluita. Lukiolaisten ja ammattioppilaitosten oppilaiden koulukuljetuksia tulee kehittää Tammelan kyläohjelmatyön avulla.

Tieasiat

Kaukolantien tulee kunnostaa kyläkaupalta 2-tielle. Kevyen liikenteen väylä tulee tehdä Tammelan kirkonkylältä Portaan kaupalle. Matkailullisesti merkittäviä kevyen liikenteen väyliä (esim. Ilvesreitti ja pyöräilyreitit) tulee tehdä. Tievalaistus tulee tehdä koulun kohdalle ja kyläkaupan risteykseen.

Tietoliikenneyhteydet

Tieoliikenneyhteydet lienevät tällä hetkellä tarpeita vastaavia ja joissakin talouksissa olleet tv-kanavaongelmat ovat poistuneet digitaalisten tv-lähetysten myötä.

Vesi- ja viemäriasiat

Vesijohtoverkostoa tulee laajentaa Kaukolan kylälle, jolta se puuttuu. Jätevesiasioissa tulee varautua kiristyviin lupaehtoihin, jotka tulevat koskemaan kaikkia talouksia. Alueelle on kaavailtu kunnallista viemärintiä, joka tullee ratkaisemaan jätevesiongelmat monessa taloudessa Saaren kyläyhdistyksen alueella.

Ympäristöasiat

Ympäristön siisteydestä tulee huolehtia esim. järjestämällä vuosittain pihakilpailu. Ranta-alueita tulee osittain raivata, jotta rantanäkymiä saadaan avattua. Vesistöjen saastumista tulee ehkäistä ja vesistöjä kunnostaa. Maatalouden hajuhaittojen vähentämiseksi on uusi asutus sijoitettava etäälle toimivista maatiloista.

Vuoden 2009 alussa voimaan tulleet kunnan antamat ympäristömääräykset ohjeistavat tarkemmin kyläläisten ympäristökäyttäytymistä.

Yhdistys- ja yhteistoiminta

Kylätoiminnan ja muun kylän yhdistystoiminnan tiedottamista tulee tehostaa, esim. kylätiedotteilla ja kotisivuilla. Yhteisten alueiden hoitoa voidaan kehittää tekemällä yhteissuunnitteluna asiantuntijan kanssa koko kyläalueen kattava maisemanhoitosuunnitelma. Suunnitelma toimii vapaaehtoisena ohjeena yhteisten alueiden hoidolle ja uuden asutuksen sijoittumiselle kylälle sekä kylän ainutlaatuisten maisemien hoidolle. Kylätoimikunta osallistuu Tammelan kyläohjelmatyöhön.

Kylän alueella toimivat aktiivisesti Saaren kalastuskunta ja Kaukolan Riistamiehet.

7. Kyläsuunnitelman seuranta ja päivitys

Kyläsuunnitelman seurannasta ja päivityksestä vastaa Saaren-Kaukolan kyläyhdistys ry, joka valmistelee syksyllä pidettävään kyläkokoukseen ajantasalle laitettun kyläsuunnitelman. Kyläsuunnitelma toimii kyläyhdistyksen toimintakertomuksen ja toimintasuunnitelman apuna. Kyläsuunnitelman toimenpiteisiin kirjataan toteutetut ja kehitettävät asiat. Kyläyhdistys valitsee henkilön, joka tekee kyläsuunnitelmaan tekniset muutokset. Kyläyhdistyksen valmisteleva päivitetty kyläsuunnitelma esitellään ja hyväksytään kyläkokouksessa.

Kyläyhdistyksen tehtävänä on viedä eteenpäin kyläsuunnitelman toimenpiteitä ja seurata niiden toteutumista. Kyläyhdistys kokoaa toimenpiteitä toteuttamaan vastuuhenkilöitä ja työryhmiä vapaaehtoisista kyläläisistä. Kyläyhdistys neuvottelee sekä kylän muiden yhdistysten ja toimijoiden sekä kylän ulkopuolisten toteuttajien kanssa (kunta, tielaitos yms) toteutusasioista. Kunnan kyläohjelmaa käytetään apuan asioiden toteuttamisessa.

Ennen kyläkokousta kyläsuunnitelman toimenpideoasio jaettiin joka talouteen ja kyläkokouksen jälkeen koko kyläsuunnitelma tai sen toimenpideoasio jaettiin joka talouteen. Päivitetty kyläsuunnitelma pidetään esillä kotisivuilla, koululla ja entisellä kyläkaupalla. Päivitetty kyläsuunnitelma toimitetaan kunnan tiedoksi vuosittain.

8. Toimenpiteiden toteutumisen seuranta

Uusien asukkaiden hankinta

Tonttitarjontaa pyritään lisäämään. Suunnitteilla olevaan osayleiskaavaan on tarkoitus niin maanomistajien kuin kyläyhdistyksenkin esittää toiveitaan.

Kylään on muuttanut lapsiperheitä, taloja kunnostettu ja uusia rakennettu.

Palveluasiat

Kauppapalvelut kylän väki joutuu hakemaan kauempaa.

Tieasiat

Tietoliikenneyhteydet

Toimivat ajanmukaisesti.

Vesi- ja viemäriasiat

Kunnan viranhaltijoilla suunnitteluvaiheessa

Ympäristöasiat

Yhdistys- ja yhteistoiminta

Järjestetty kyläläisille virkistys – ja vapaa-ajan toimintaa

9. Yhteystiedot

Saaren-Kaukolan kyläyhdistyksen yhteystiedot:

Yhteyshenkilö puheenjohtaja Sinikka Ryyppö	osoite Rahamaantie 195 31340 PORRAS	puh.no ja s.posti. 0405462128 sinikka@surffi.net
sihteeri Anu Syrjäjä	Portaantie 779 3130 PORRAS	0407511306 anu.syrjala@surffi.net

Kylän nelikenttä

Liite

<p>Kylän sisäiset heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tonttitarjonnan puutteet -Väestö vanhenee -Asumattomat talot -Postitoimipaikan sijainti -Kaukolantien kunto -Tievalaistuksen puutteet -Puuttuvat kevyen liikenteen väylät -Järvien kunto -Yhteisalueiden käyttö -Kauppa puuttuu 	<p>Kylän sisäiset vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> -Turvallinen ja hyvä asuinympäristö -Hyvä sijainti -Kesäasukkaat -Koulu -Kirjastoauto -2 kylätaksia -Korjaamot -Harrastusmahdollisuudet -Hyvät lenkkeilymaastot -Vesihuolto -Jätehuolto -Maisemat ja luonto -Saaren kansanpuisto -Saaren kartano -Kaukolan näkötorni -Lounais-Hämeen Pirtti -Venesillan leirintäalue -Yhteiset alueet -Kulttuuriperintö -Kyläyhteisö -Yhteistyö naapureiden kanssa -Kylätoimikunta
<p>Kylän ulkoiset uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kyläkoulujen lakkautusuhka - Julkisen liikenteen heikentyminen 	<p>Kylän ulkoiset mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> -Uudet asukkaat -Eerikkilän urheiluopisto -Tammelan kyläohjelma -LounaPlussa ry:n hankerahoitus